

MINNISBLAÐ

Viðtakandi: Skóla- og frístundaráð

Sendandi: Helgi Grímsson, sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs

Efni: Eftirlit með daggæslu barna í heimahúsum á árinu 2019

Skóla- og frístundasvið Reykjavíkurborgar sér um lögbundið eftirlit með daggæslu barna í heimahúsum í Reykjavík til samræmis við 35. gr. reglugerðar nr. 907/2005 um daggæslu barna í heimahúsum en þar kemur fram að félagsmálanefnd geti falið sérstökum starfsmanni að fara með eftirlitið eða falið það verkefni umsjónaraðila.

Eftirlit með daggæslu í heimahúsum er þríþætt: Skil dagforeldra á yfirliti yfir skráð börn í gæslu, óboðaðar eftirlitsheimsóknir og könnun á viðhorfi foreldra til daggæslu. Skrifstofa skóla- og frístundasviðs hefur kannað viðhorf foreldra til daggæslu annað hvert ár og var ekki gerð könnun árið 2019.

Samkvæmt 34. gr. reglugerðar nr. 907/2005 getur félagsmálanefnd ráðið sérstakan umsjónaraðila sem hefur með höndum ráðgjöf og umsjón með daggæslu barna í heimahúsum. Umsjónaraðilar fara í heimsóknir til dagforeldra til að veita ráðgjöf og stuðning, halda fræðslufundi og fundi með dagforeldrum og foreldrum barna ef þörf krefur. Þetta verkefni er í höndum þjónustumiðstöðva velferðarsviðs en þar starfa daggæsluráðgjafar. Starfandi er einn daggæsluráðgjafi á hverri þjónustumiðstöð velferðarsviðs. Annan hvern mánuð koma daggæsluráðgjafar til fundar við starfsfólk skrifstofu skóla- og frístundasviðs sem sinnir málefnum daggæslu þar sem farið er yfir málefni daggæslu í heimahúsum.

Í desember 2019 voru 121 dagforeldrar með leyfi til daggæslu. Þess má geta að á hverjum tíma eru einhverjir dagforeldrar með leyfi til daggæslu en eru tímabundið ekki starfandi. Töluvert er um að tveir og tveir dagforeldrar vinni saman. Bæði í byrjun og lok árs 2019 voru dagforeldrar starfandi á 90 stöðum. Í desember 2018 voru 124 dagforeldrar með leyfi til daggæslu og í lok þess árs voru dagforeldrar starfandi á 86 stöðum.

I. Skil dagforeldra á yfirliti yfir skráð börn í gæslu

Skv. 35. gr. reglugerðar nr. 907/2005 skulu dagforeldrar skila yfirliti yfir skráð börn í gæslu, staðfest af eftirlitsaðila og foreldri barns.

Dagforeldrar senda daggæslufulltrúum þjónustumiðstöðva velferðarsviðs mánaðarlega yfirlit yfir börn í vistun hjá þeim og afrit af dvalarsamningum barna í daggæslu. Daggæslufulltrúar taka þessar upplýsingar saman og senda til fjármálaþjónustu skóla- og frístundasviðs sem sér um að greiða dagforeldrum niðurgreiðslur vegna barna með lögheimili í Reykjavík. Fjármálaþjónusta skóla- og frístundasviðs greiðir einnig niðurgreiðslur til dagforeldra í öðrum sveitarfélögum vegna barna með lögheimili í Reykjavík.

II. Óboðaðar eftirlitsheimsóknir

Skv. 35. gr. reglugerðar nr. 907/2005 skal farið í þrjár óboðaðar eftirlitsheimsóknir á ári.

Í árslok 2019 var búið að fara í þrjár óboðaðar eftirlitsheimsóknir til allra starfandi dagforeldra í Reykjavík sem voru í starfi allt árið og hlutfallslega færri heimsóknir til þeirra sem störfuðu ekki allt árið. Eftirlitsaðili getur þurft að fara oftar en þrisvar á suma staði ef dagforeldrar eru ekki heima eða eru veikir þegar hann kemur á staðinn. Farið var í samtals 269 óboðaðar eftirlitsheimsóknir á árinu.

Starfsmenn af skrifstofu sviðsstjóra fara í flestar eftirlitsheimsóknir en fagaðilar af leikskólaskrifstofu og daggæsluráðgjafar þjónustumiðstöðvanna taka þátt í eftirlitinu þegar verið er að bregðast við athugasemdum eftir heimsókn.

Tveir listar eru notaðir við eftirlitið. Annars vegar listi með nöfnum dagforeldra og barna sem eru skráð í vistun og kannar eftirlitsaðilinn í heimsókninni hvort fjöldi barna stemmi við þau börn sem eru skráð í vistun hjá viðkomandi dagforeldri. Hins vegar listi með öryggisatriðum og aðbúnaði vegna daggæslu í heimahúsum með gátlista um innihald sjúkrakassa vegna daggæslu í heimahúsum, sjá fylgiskjal. Sá listi liggur til grundvallar í eftirlitsheimsókninni, er fylltur út rafrænt í heimsókninni og verður þar með skýrsla með niðurstöðum eftirlitsheimsóknar.

Viðbrögð vegna eftirlitsheimsókna:

a) Eftirlit án athugasemda

Gerir eftirlitsaðili engar athugasemdir við daggæslu á tilteknum vistunarstað sendir hann dagforeldri skýrslu innan fimm virkra daga frá því að eftirlitið fór fram. Dagforeldri hefur fimm virka daga til að gera athugasemd við skýrsluna. Komi ekki fram athugasemdir telst skýrslan samþykkt af hálfu dagforeldris. Sú niðurstaða er tilkynnt til fagaðila daggæslumála á leikskólaskrifstofu og daggæsluráðgjafa viðkomandi þjónustumiðstöðvar.

Í 199 heimsóknum af 269 heimsóknum á árinu 2019 voru ekki gerðar athugasemdir. Til samanburðar má nefna að í 127 heimsóknum af 231 heimsókn á árinu 2018 voru ekki gerðar athugasemdir.

b) Aðbúnaði barna ábótavant – leiðbeiningar og stuðningur

Séu gerðar minniháttar athugasemdir í eftirliti skv. 36 gr. reglugerðar nr. 907/2005 um daggæslu barna í heimahúsum sendir eftirlitsaðili dagforeldri skýrslu innan 3 virkra daga frá því að eftirlitið fór fram. Dagforeldri hefur að jafnaði fimm virka daga til að gera athugasemdir við skýrsluna, annars telst hún samþykkt. Gerir dagforeldri strax úrbætur sem eru fullnægjandi, telst

málinu lokið. Bregðist dagforeldri ekki við, eða með ófullnægjandi hætti, gerir eftirlitsaðili fagaðila daggæslumála á leikskólaskrifstofu, daggæsluráðgjafa viðkomandi þjónustumiðstöðvar og deildarstjóra skólaþjónustu viðkomandi þjónustumiðstöðvar, viðvart í tölvupósti þar sem athugasemdir eftirlitsaðila koma fram. Daggæsluráðgjafi heimsækir dagforeldri að jafnaði innan þriggja virkra daga eftir að hann hefur móttengið athugasemdir eftirlitsaðila. Í kjölfarið ber dagforeldri að gera viðeigandi úrbætur.

Athugasemdir undir þessum lið geta snúið að öryggisþáttum eins og sjúkrakassa, slökkvitæki eða reykskynjara, aðbúnaði barna sé á einhvern hátt ábótavant, eitthvað bendi til þess að ekki fari nægilega vel um barn eða að skilyrði til leyfisveitingar séu ekki lengur fyrir hendi.

Gerðar voru athugasemdir í 65 af 269 eftirlitsheimsóknnum og þar af brugðust dagforeldar við í 16 tilfellum með því að gera úrbætur þannig að ekki þurfti að senda athugasemdir til þjónustumiðstöðva. Langflestar athugasemdirnar snéru að því að það vantaði eða þurfti að endurnýja hluti í sjúkrakassa og yfirfara þurfti slökkvitæki eða reykskynjara. Gerðar voru tvær athugasemdir vegna aðbúnaðar í húsnæði er vörðuðu öryggi barna, tvær þar sem hreinlæti var ábótavant og tvær þar sem vantaði beisli í barnastóla í eldhúsi. Til samanburðar má nefna að í 231 heimsókn á árinu 2018 voru gerðar 102 athugasemdir.

c) Barn telst í hættu statt – viðeigandi ráðstafanir

Séu gerðar meiriháttar athugasemdir í eftirliti skv. 37 gr. reglugerðar nr. 907/2005 um daggæslu barna í heimahúsum gerir eftirlitsaðili fagaðilum daggæslumála á leikskólaskrifstofu strax viðvart um athugasemdirnar. Þar að auki lætur hann vita af athugasemdunum í tölvupósti sem hann sendir á fagaðila daggæslumála á leikskólaskrifstofu, daggæsluráðgjafa viðkomandi þjónustumiðstöðvar, deildarstjóra skólaþjónustu viðkomandi þjónustumiðstöðvar og skrifstofustjóra leikskólaskrifstofu.

Athugasemdir undir þessum lið geta snúið að því að aðbúnaði barna sé ábótavant, fjöldi barna sé umfram það sem leyfi kveður á um eða grunur sé um ofbeldi, vanrækslu eða skorti á umönnun eða öryggi barna í daggæslunni.

Gerðar voru 5 athugasemdir undir þessum lið og snéru 4 að fjölda barna í vistun og ein þar sem gerðar voru endurteknar athugasemdir við öryggisþætti í aðstöðu. Til samanburðar má nefna að í 231 heimsókn á árinu 2018 voru gerðar 2 athugasemdir.

Öryggisatriði og aðbúnaður vegna daggæslu í heimahúsum.

Heildarstig	Fjöldi athugasemda	
0.00%	0	
Skjal nr. 000281		
Nafn dagforeldris/dagforeldra		
Netfang dagforeldris/dagforeldra		
Heimilisfang eða staðsetning daggæslu		
Tímasetning eftirlits ☐ Dagsetning ☒ Tímasetning		
Upphafsstafir eftirlitsaðila Dagforeldraeftirlit (upphafsstafir eftirlitsaðila) Reykjavíkurborg		

Grunnatriði

Er leyfi til staðar? Gildistími leyfa og barnafjöldinn sem leyfið nær yfir	Já, leyfi til staðar Nei, leyfi útrunnið
Fjöldi barna í daggæslu	Réttur fjöldi barna Of mörg börn
Fjöldi barna fjarverandi?	
Fjöldi barna mættur?	

Öryggisatriði

Slysatrygging Gildistími slysatryggingar skráður	Barnavistun Barnið Vörður Annað, hvað? Ekki til staðar
Slysatrygging (á við ef tveir dagforeldrar starfa saman) Gildistími slysatryggingar skráður	Barnavistun Barnið Vörður Annað, hvað? Ekki til staðar
Slökkvitæki Gildistíma slökkvitækis, slökkvitæki sé skoðað árlega.	Í lagi Í áfyllingu Ábótavant
Reykskynjarar Eftirlit með reykskynjurum. virkni rafhlaðna og staðsetning.	Í lagi Öryggismismiðstöðin Securitas Ábótavant
Eldvarnarteppi Eldvarnarteppi á þeim stað sem eldvarnareftirlitið hefur ráðlagt.	Í lagi Ábótavant

Hreinsiefni Hreinsiefni í læstum skáp þar sem börn ná ekki til.	Í lagi Ábótavant
Sjúkrakassi Innihaldsjúkrakassa er skv. listanum <i>innihald sjúkrakassa vegna daggæslu í neðst í þessu skjali.</i>	Í lagi Ábótavant
Öryggishlið fyrir stigaopi Þar sem stigar eru á að vera öryggishlið. Sama gildir um stiga á útisvæði.	Í lagi Stigi lokaður á annan hátt Ábótavant Á ekki við
Beisli í vögnum Beisli í barnavagni	Í lagi Ábótavant Á ekki við
Beisli í matarstólum Öryggisbeisli í matarstólum fyrir hvert barn í daggæslu.	Fimm punkta öryggisbeisli Öryggisbeisli yfir mitti Ábótavant

Aðbúnaður

Innileiksvæði Leikrými öruggt og snyrtilegt. Leikefniviður fjölbreyttur og við hæfi barnanna.	Mjög gott Í lagi Ábótavant
Hvíldaraðstaða Hvíldaraðstaða/svefnaðstaða fyrir hendi.	Í lagi Ábótavant
Aðbúnaður hvíldaraðstöðu Notast skal við rimla/ferðarúm, dýnur á gólfi eða vagna með öryggisbeisli.	Mjög gott Í lagi Ábótavant

<p>Útivistaraðstaða Afgirt útivistaraðstaða.</p>	<p>Í lagi Ábótavant Á ekki við</p>
<p>Skiptiaðstaða Skiptiaðstaða m.t.t. hreinlætis, öryggis og þæginda barns þegar skipt er á því. (Skiptidýna, handklæði eða annað mjúkt undirlegg, handspritt, hanskar blautþurrkur og/eða grisjur).</p>	<p>Mjög gott Í lagi Ábótavant</p>
<p>Hreinlæti daggæslunnar Húsnæði Hreinlæti ef dýr eru á heimilinu (t.d. dýrahár og matardallar dýra).</p>	<p>Í lagi Ábótavant</p>
<p>Reglur um reykingar virtar Reykingar eru ekki leyfilegar við daggæslu barna í heimahúsum. Gildir einu hvort reykt er úti eða inni.</p>	<p>Í lagi Ábótavant</p>

Að lokum

<p>Athugasemdir við eftirlit</p>	<p>Engar athugasemdir Ein athugasemd Tvær athugasemdir Þrjár athugasemdir eða fleiri</p>
<p>Myndir (ef teknar eru)</p>	
<p>Undirskrift dagforeldris, eftirlit móttekið</p>	

Innihald sjúkrakassa vegna daggæslu í heimahúsum.*

1	rúlla plástur (bréfplástur, heftiplástur)
1	lítil skæri (stálskæri)
1	góð flísatöng (rifflluð)
1	stk. 7,5 cm sárabindi (teygjubindi) eða næsta stærð við
1	pakki skyndiplástur
1	fatli (þríhyrningur)
3	stk. 100 ml. saltvatn 0,9%
5	bómullarpinnar í lokuðu plasti (plastfilmu)
1	pakki 10x10 cm brunagrisjur
1	pakki 5x5 cm grisjur (5stk)
1	par einnota hanskar
1	stk. einnota blástursgríma (vörn gegn smiti)

*Yfirfarinn í maí 2018 af Neyðarlínunni 112.

Handbókin *Slysavarnir og skyndihjálp* er útbúin með það í huga að hægt sé að finna upplýsingar um skyndihjálp auðveldlega til að kanna hvernig bregðast eigi við mismunandi slysum. Það er því mikilvægt að hún sé ávallt staðsett hjá sjúkrakassanum þannig að hægt sé að grípa hana með. Mikilvægt er að dagforeldrar kynni sér innihald sjúkrakassa reglulega og rifji upp til hvers hlutirnir eru. Tryggja verður að til sé smálagar með þeim búnaði sem mest er notaður.

Búnaður	Það er mikilvægt að yfirfylla ekki sjúkrakassa af búnaði. Í sjúkrakassanum á einungis að vera búnaður til skyndihjálpar en ekki til meðferðar s.s. lyf, krem o.þ.h.
Staðsetning	Hvar sjúkrakassi er geymdur skiptir miklu máli. Hann þarf að vera miðsvæðis eða þar sem er hægt að nálgast hann fljótt. Best er að kassinn sé færanlegur því stundum gæti sú staða komið upp að það þurfi að nota hann úti á lóðinni. Þegar farið er í styttri ferðir með börnin verður að taka lágmarks viðbúnað með s.s. plástra og klúta.
Umgengni	Mikilvægt er að ganga alltaf snyrtilega um kassann og geyma hann á stað þar sem alltaf er hægt að nálgast hann (ekki á salerninu). Best er að hafa lista í kassanum yfir innihald hans. Það er auðveldara þegar kemur að því að ganga frá honum þannig að hægt sé að sjá hvað vantar og bæta því í hann strax.